

پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد: محمد فهیمی نیا، ۱۳۹۶

بررسی شخصیت و آرای علمی ابن عباس از دیدگاه فرقین (شیعه و سنی)

عبدالله ابن عباس مشهور به ابن عباس پسرعموی پیامبر و حضرت علی (ع) است از کوچکی احادیث و اخبار بسیاری از پیامبر (ص) شنیده و در بزرگی نقل روایت کرده است همواره یار و یاور حضرت علی (ع) بوده است و هر دو فرقه شیعه و سنی احادیث فراوانی در مدح او روایت کرده اند به جز موردی که در رجال کشی در قدح او آمده و تهمت می باشد که در زمان استانداری بصره به او نسبت داده شد که از لحاظ سند و راویان آن ضعیف می باشد البته مرحوم خوئی و علامه حلی این روایات را رد کرده اند از جایگاه علمی بالایی در بین هر دو فرقه برخوردار است به واسطه ی علم و وسعت دانشش از جایگاه ویژه ای در تاریخ اسلام چه در زمان خلفای راشدین و چه در زمان حضرت علی (ع) برخوردار بوده است در علوم قرآنی و تفسیر سرآمد دیگران بوده است و در مباحث فقهی دیدگاه‌های او به اهل بیت بسیار نزدیک می باشد در زمان استانداری بصره به او تهمت‌هایی زده شد که به چند دلیل توسط علمای شیعه همگی رد شده است 1- دشمنی دیرینه امویان و مروانیان با ابن عباس 2- برای توجیه غارت‌های خود از بیت المال به جعل این واقعه پرداختند تا شخصیت و موقعیت علویان را بکوبند 3- ابن عباس قبل از شهادت حضرت علی (ع) در بصره بوده و بعد از شهادت برای امام حسن (ع) از مردم بیعت گرفته و از جانب امام حسن به استانداری بصره گمارده شده بود فریقین روایاتی در مدح و قدح او آورده اند از جایگاه علمی بسیار بالایی برخوردار بوده که بعضی آن را به دعای پیامبر در حق او نسبت داده اند تعداد احادیث او را 1660 حدیث نقل می کنند دارای تفسیری به نام تنویر المقباس من تفسیر ابن عباس که به دست محمد بن یعقوب فیروزآبادی صاحب القاموس المحيط از تفسیر طبری استخراج شده می باشد در علوم قرآنی و تفسیر قرآن بعد از پیامبر و حضرت علی (ع) در بین صحابه سرآمد دیگران بوده و در مباحث فقهی دیدگاه‌های او به دیدگاه اهل بیت پیامبر بسیار نزدیک می باشد به اوالقابی مانند: حبرالامه بحر حبرالقرآن بحرالقرآن رئیس المفسرین الاب الاول لتفسیرالقرآن داده اند. منابع روایی و تفسیری شیعه و سنی انباشته از روایاتی است که از ابن عباس نقل شده و این نشان از عمق دانش و فهم قرآنی او دارد. لذا بررسی شخصیت و آراء علمی او می تواند در تقریب مذاهب و روشن شدن سیره ی مسلمین از زمان پیامبر اکرم (ص) بسیار مفید باشد.

کلیدواژه‌ها: ابن عباس، شیعه، اهل تسنن، روایات

کلیدواژه‌ها: ابن عباس، شیعه، اهل تسنن، روایات

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۲۰۴۰۷۹۵۲۰۱۹

تاریخ دفاع: ۱۳۹۶/۰۶/۱۱

رشته‌ی تحصیلی: الهیات و معارف اسلامی
دانشکده: علوم انسانی
استاد راهنما: دکتر محمود غفوری‌نژاد

M.A. Thesis:

Checking Character And scientific ideas ibn Abbas From the perspective of Judgment (Shia and Sunni)

Abdullah Ibn Abbas, famous for Ibn Abbas, is the cousin of the Prophet Muhammad Ali (AS). He has heard and narrated many traditions from the Holy Quran (PBUH) and narrated in great numbers. Al-Qa'idah has always been Ali (AS), and both Shi'a and Sunn? have made many traditions in the veil of Urshad. He came and the blessings he received at the time of the Governor's office in Basra, which is weak due to the document's weaknesses. Of course, the late Khoi and his Holiness rejected these narratives. He has a high scientific level in both cultures. Because of his science and knowledge, he has a special place in the history of Islam. At the time of the Caliphate of Rashidi and so on The time of the Prophet Ali (AS) has been in the Qur'anic literature and the overthrow of others. In the jurisprudence of his views, he is very close to Ahlul-Bayt. During the time of the governorate of Basra, they were turned into allegations that were rejected by a number of scholars of Shi'a. 1. The ancient enmity of the Umayyads and the Prophets with Ibn Abbas 2. To justify the looting of self-control, Al-Malh used to forger the incident to kill the Alawites. 3. Ibn Abbas was entrusted to the Imam Ali (AS) before the martyrdom of Imam Hassan (pbuh) and given his commute to Imam Hassan (pbuh) and was given to the governorate of Basra in the direction of Imam Hassan The Buddhists have narrated a story about Jiga He has a very high level of knowledge, some of which have been attributed to his prophetic prayers. His number is 1660 hadiths. There is an interpretation of his name, Tanwir al-Muqbabas I, the commentary of Abbas who was extracted from Muhammad ibn Jacob Firouzabadi, the owner of al-Qamus al-Mu??t, from Tabari. In Quranic verses and after the Quranic verses, Among the companions of the great scholars, and in the jurisprudence of their views, the views of the Prophet's Prophet's family are very similar to those of the Prophet, such as: Habral al-Bahr, Habral al-Qur'an, has given al-Mufсарin the head of the al-Qa'ul al-Qur'an. The narrative and narrative resources of Shi'ism and the accumulated This has been revealed that Abbas Zrvayaty Azabn bottom Avdard knowledge and understanding of the Qur'an. Therefore, the study of his personality and scientific opinions can be very useful in the approximation of religions and the clarification of the Muslim traditions since the time of the Holy Prophet (pbuh).

Key words: Ibn Abbas, Shiite, Sunnis, narrations